

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR,
1947 augusztus 16, szombat

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
207. szám

Nagy
gazdasági
razzia
Kolozsváron

STABILIZÁCIÓ!

Intézkedések a régi pénz beváltására és új pénz forgalombahozatalára - Mennyi a beváltási kulcs?

A fizetéseket csak stabilizált lejben lehet kiadni

Az élelmiszerüzletek kötelesek nyitva tartani. A többi üzletek hétfőig bezárhatnak

Egy stabilizált lejt kapunk 20.000 régi lejért

BUKAREST. — A gazdasági helyreállításra megbízott miniszterközi bizottság pénteken hajnalban elrendelte a régi pénznek stabilizált pénzzé való átváltását. A rendelkezés értelmében kivonják a forgalomból az eddig érvényben lévő bankjegyeket és váltópénzeket, a Nemzeti Bank által kibocsátott pénztárjegyeket, kincstári bonokat, hadseregfelszerelési bonokat, adóbonokat.

E rendelet megjelenésével forgalomba kerülnek mint egyedüli érvényes fizetési eszközök a 100, 500 és 1000 lejes bankjegyek, valamint a 0,50, 1, 2, 5 lejes fém, valamint 20 lejes papír váltópénzek.

Egy kilogramm finom arany ára 168.350,17 lej. E rendelet megjelenésének időpontjától úgy a régi, mint az új lej exportja vagy importja szigorúan tilos.

A lej átváltási arányszám: 20.000 régi lejt egy új, stabilizált lejre váltanak át.

A régi lej a rendelet megjelenésének időpontjától váltható át stabilizált lejre. A beváltás legutolsó határideje folyó évi augusztus 21-én este 8 óra.

Köz- és magánalkalmazottak három millió lejt, földművesek, amennyiben családjuk, öt millió lejt, azok a földművesek, akik beszolgáltatási kötelezettségüknek eleget tettek, ezen felül még két és fél millió lejt válthatnak be.

A 17-1947 számú miniszterközi bizottsági rendelet 7. pontjában felsorolt személyek, valamint a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik három millió lejt válthatnak be.

Azok a személyek, akik nem tudtak foglalkozást igazolni, másfélmillió lejt válthatnak be. Az egy fedél alatt lakó nagykorú nőtlen gyermek ugyanakkora összeget válthat be, mint a családfele.

A kórházak, szanatóriumok, menhelyek ápolottjai, a börtönök, munkatáborok, internátusok lakói, valamint a kaszárnyákban lakó katonai személyek másfél milliót válthatnak be.

Eredeti lakhelyüktől távol tartózkodó földművesek még külön

beválthatnak másfélmillió lejt.

A minisztériumok, közüzemek, községi és megyei üzemek, valamint az összes állami intézmények, ebbe beleértve a betegsegélyező pénztárt, a postát, vasutat és az állami jövedékeket, az összes birtokukban lévő pénzt beválthatják. A beváltásra kerülő összeg eredetét azonban ratokkal kell igazolni. A általuk beváltásra beadott összeg nagyságát figyelembe veszik a számukra megállapított költségvetési juttatásoknál.

Jogi személyek, valamint a lukratív cél nélkül működő nem jogi személyek folyó költségeik fedezésére beválthatnak egy akkora összeget, amekkora a pénzügyigazgatóság által ellenőrzött és lebélyegzett személyzeti fizetési jegyzékük végösszege. Fel kell tüntetni a július havi fizetési végösszeget, külön feltüntetve a leépített személyzet fizetését.

Az összes vállalatok és mintafarmok beválthatnak egy akkora összeget, amekkora a ju-

nius hónapban befizetett fizetések végösszege, levonva azonban ebből a leépített személyzet fizetésének végösszeget.

Ezt igazolni kell a pénzügyigazgatóság által ellenőrzött és lebélyegzett személyzeti fizetési jegyzékkel.

A forgótöke című beváltott összeget azonban szigorúan tilos beruházásra felhasználni vagy bármiképpen immobilizálni. E rendelkezés alól mentesek azok az üzemek, amelyek rendszeresen árukereskedelmet folytatnak.

A szövetséges hadsereg tagjai akkora összeget válthatnak be, mint amekkora a legutóbbi egy havi fizetésük volt.

A beváltásra be nem nyújtott régi pénzt a közpénztáraknál kell letétbe helyezni, kamatnélküli zárolt számlán.

Azokat az összegeket, amelyek a rendelkezésnek a hivatalos lapban való közzététele időpontjában a közpénztárak és

magánhitelintézetekben vannak elhelyezve, kamatmentes zárolt

számlára irandók.

A postai vagy bankári csekk-számlákon szereplő összegeket zárolják a tulajdonos számlájára.

A fizetési meghagyások, hitellevelek, letéti jegyek zár alá kerülnek a tulajdonos nevére. Ezek feloldásáról külön minisztertanácsi napló fog intézkedni.

Azoknak az intézményeknek, amelyeknek fizetéseket kell eszközölniök a zárolt letétből, rendelkezésére bocsátják a megfelelő összegeket.

A szerződéses adósságok, jelen miniszteri rendelet értelmében, stabilizált lejben fizetendők.

A lakbérek összegét egy bizottság fogja megállapítani. Mindaddig a lakbérek fizetését fel kell függeszteni.

Az állam, a megyék, a városok és a községek költségvetéseit újra el kell készíteni, az új költségvetéseket a minisztertanács hagyja majd jóvá s azok jóváhagyása után lépnek csak érvénybe.

A kölcsönök visszafizetése, az adó- és községi díjtartozások ki-

egyenlítése csakis stabilizált lejjel történhetik. A jövedéki hivatalhoz befizetett összegeket a jelen rendelet 6. szakasza alapján át kell számítani és azok kiegyenlítettnek tekintendők. Az adókat, községi illetékeket újra ki kell róni, az adókat azonban csak a minisztertanács jóváhagyásával lehet beszedni.

Az aranyfedezet biztosítására a Román Nemzeti Bank által kibocsátott bankjegyek a Román Nemzeti Bankhoz bejelentett, vagy bárhol másutt található aranykészletet kikölcsönözni, elidegeníteni csakis a minisztertanács jóváhagyásával lehet.

A kenyérfejeadag árát, a vasúti személyszállítási díjat, a villamos és közúti szállítási díjakat, ellentétben a jelen rendelet általános intézkedésével, augusztus 16-án este 24 óráig a régi pénzben lehet fizetni.

A napilapok árát, a telefon- és táviródíjakat ugyancsak augusztus 16-án este 24 óráig lehet régi lejben fizetni.

A vasúti áruszállítási díjakat a rendeletnek a hivatalos lapban való megjelenésétől számítva még négy napig lehet régi lejben fizetni.

Azok az intézmények és kereskedelmi vállalatok, amelyek a fentiekből bevételhez jutnak, a bejelentést négy nap alatt kell eszközölniük.

Az átváltásra 15 napi haladékot kapnak.

Az élelmiszerkereskedéseket bezárni szigorúan tilos. A főbb üzletek és vállalatok augusztus 18-ig, hétfő reggelig zárva tarthatnak és ezalatt az idő alatt el kell végezniük az árak átszámítását.

Az állatok vágása szigorúan tilos. Azokat, akik ezt a rendeletet áthágják, a szabotázs-törvény értelmében szigorúan megbüntetik.

Mindenféle fizetés, alkalmazottak fizetése, nyugdíjak folyósítása a miniszteri rendelet megjelenésétől számítva augusztus 20-ig tilos. Minden fizetést és nyugdíjat csak stabilizált lejben lehet folyósítani.

Be kell szolgáltatni minden aranyat és külföldi valutát a Nemzeti Banknak

Ötől 25 évig terjedő börtönnel büntetik a törvény megszegőit

BUKAREST. — A bukaresti rádió éjjeli adásában a következőket közölte: Az ország gazdasági helyreállítására és a pénzügyi stabilizáció megvalósítására kijelölt miniszterközi bizottság tegnap 18 szakaszban álló és az egész ország gazdasági és pénzügyi helyzetére rendkívül fontos hatással bíró törvényjavaslatot terjesztett be, amelyet a képviselőház csütörtök délutáni ülésén meg is szavazott és törvényerőre emelt.

A törvény rendelkezése értelmében minden román állampolgár és minden Romániában végleges jelleggel letelepültnek tekinthető külföldi állampolgár köteles a törvénynek a hivatalos lapban való közzétételétől számított 15 napon belül bejelenteni és a Román Nemzeti Banknak átadni a birtokában lévő összes, bármilyen módon bírlalt külföldi valutáját, belföldi vagy külföldi aranyérmét és általában minden aranyat, kivéve a muzeális értékű aranypénzeket és az ugynevezett osztrák aranyat.

Hasonlóképpen kötelesek bejelenteni és a Román Nemzeti Banknak átengedni mind a magánosok, mind az intézmények bármilyen címen keletkezett és külföldi valutában fennálló követeléseiket. A felsorolt értékek eredetét a Nemzeti Bank nem kutatja és azokért a hivatalos árat téríti a tulajdonosoknak.

A törvény ellen vétőket az érték elkobzásával, 5-25 évig terjedhető elzárással és az elkobzott érték ötszörösének megfelelő pénzbüntetéssel sújtják.

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 258.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR
Postacselekszám: 40.625

Emberk és egerek

— Bemutató a Select-moziban —

Hányszor ültünk be a filmszínházak elsötétített termébe amerikai filmek reklámjának hívására, hány „jó”-nak hirdett amerikai filmet néztünk végig anélkül, hogy egyszer is találkoztunk volna a dús-gazdag ország küszködő népének életével! Láttunk milliós kis-asszonyokat, sikkes dámákat és urakat. Egyszer sem volt azonban alkalmunk az amerikai dolgozók millióinak életével megismerkedni.

A „Select”-mozi most John Steinbeck, az amerikai falvak nagy írójának „Emberk és egerek” című művéből készült filmet mutatta be. A bivalyerejű, gyermetes és buta Lenni és oltalmazó barátja, George meséje s mindaz, ami ekörül forog: a csillapíthatatlan, egyben kielégülni nem tudó földéhség, amely éppen úgy gyötéri az amerikai földműveseket, mint a mieinket gyötörte a földreform előtt, a rokkant, öreg földműves, a kiközösített néger munkás, Slim, a „jó munkás”, akinek „akkora nagy” a tekintélye, hogy még az „urfi” útleitől sem kell félnie, s a többiek mind — érezzük — az amerikai falvak népének küzdelmekkel s nem egyszer reménytelenséggel teli életét hozzák közel az európai nézőhöz.

Művészi szempontból csupán annyi kifogást hozhatunk fel a filmmel szemben, hogy nem perug elég gyorsan. Annyi művészi, társadalmi, emberi mondani és mutatni való azonban, amennyit ez a film nyújt, végül is feledtetni a mese nehézségét.

ÚJABB 800 VASUTI KOCSI GABONA ÉRKEZETT A SZOVJET-UNIÓBÓL ROMÁNIÁBA. Hivatalos jelentés szerint augusztus 4-e és 8-a között az Unghi—Ungheii—Jasi vámvonalon újabb 3199 tonna gabona érkezett a Szovjetunióból Romániába, a Reni—Galac határállomáson át 3944 tonna. Konstanca kikötőjébe pedig 1168 tonna. Augusztus 4-e és 8-a között összesen 8311 tonna, tehát több mint 800 vasuti kocsi gabona érkezett a Szovjetunióból.

A ROMÁNIAI ORSZÁGUTAK HELYREÁLLÍTÁSÁT 4000 MILLIÁRD KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATTAL GYORS ÜTEM-BEN MEGKEZDIK. Az utak kijáratához szükséges anyagokat már a munkálatok színterére szállították és még az ősz beállta előtt befejezik az előirányzott nagyszabású utjavítási és helyreállítási munkálatokat.

TOMEGERGEZÉST okozott a romlott étel a Jasi közelében lévő Zmeu-Lungeni községben. A faluban lakó Hritcu Alexandru nevű földműves Mária nevű felesége, 7 éves Anna, 9 éves Gheorghe és 13 éves Mihai nevű gyermekei a déli étkész után heves belső fájdalomról kezdtek panaszkodni, majd görcsökben vonagolva elvesztették eszméletüket. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az egész család ételmérgezést kapott. A 7 éves Anna nevű gyermeket már nem lehetett megmenteni az életnek és a szerencsétlen leánya szörnyű kínok között meghalt. A család többi tagjait súlyos állapotban kórházba szállították.

Hadifogoly hirodó

Máramarosszigetre szóló üzenetek:

Solyomay Lászlónak 10. század, úzeni huga Kolozsvár, Beethoven-utca 1 alól: A mézet és az ivet megkaptuk. Küldjél értesítést a „Világosság”-on keresztül. Szeretettel csókolunk mindnyájan. — Végh Albert dr.-nak úzenik Kolozsvár,

Dózsa György-utca 12 alól: Uzenjél a „Világosság” utján, hogy a csomagot, levelet és purifikációs iratot megkaptad-e? Mindnyájan jól vagyunk. Sok szeretettel csókol édesanyád és Erzsébet.

Ki tud róluk?

Pakot László hadnagyról, aki született Kolozsváron, 1915-ben. Legutolsó címe: Moszkva, Vöröskereszt, postafiók 35 volt. Értesítést kér édesanyja, özvegy Pakot Lázárné Kolozsvár, Berthelot-utca 11 címre.

Pap Dezsőről, aki a kolozsvári 26-os rohamosztag g. ütegénél szolgált. Született 1924-ben. Anyja neve Bodor Mária. Fokszáj felé vitték 1945 május 1-én. Értesítést kér a hazatérő hadifogolyoktól szülei, Pap József Kolozsvár, Hegyvölgy-utca 2 címre.

Szente Istvánról, akit 1947 május 6-án vittek a katonai kórházba, Celso-kárp. Előző címe: Moszkva, Vöröskereszt, postafiók 25614 volt. Értesítést kérnek szülei, Szente István nyugdíjas Bogata, Torda megye címe, vagy a „Világosság” utján.

Varga László 23 éves, volt kolozsvári egyetemi hallgatóról, aki 1945-ben a hazatérőktől Ufában betegesen lemaradt. Értesítést kér édesanyja özvegy Varga Károlyné, Déva, Eminescu-utca 98 címre.

Időjárásjelentés:

Nyugateurópa felett megerősödött a leszálló légáramlás s ez esendés, derült idővel jár. Kelet-európa felett változatlanul tart a változékony időjárás és hőemelkedés. Várható időjárás péntek estig: Északi-északkeleti szél, kisebb felhőátvonulások, a délutáni órákban felhőképződés, néhány helyen futó záporosó, a hőmérséklet a pénteki napon eléri a 30 fokot. Távolabbi kilátások néhány napon át fokozatosan melegedő idő.

A KOLOZSVÁRI MNSZ GYÜLES-NAPTÁRA: Aug. 15-én, pénteken délután fél 7 órakor szervezőbizottsági gyűlés a Farkas-utca 7 alatti székfőzban Augusztus 16-án, szombaton a nőbizottság olvasóköre a Farkas-utca 7 szám alatti székfőzban.

SZOLGÁLTATOS KOLOZSVÁRI GYÓGYSZERTÁRAK. Augusztus 15-ig bezárólag szolgálatban: Codarcea (Mária királyné-utca 9), Szentháromság (Mihály király-utca 2), Aesculap (Széchenyi-tér 23), Aurora (Dózsa György-utca 19), Megváltó (Vörös Hadsereg-utca 13), Gloria (Horea-ut 1), Kigyó (Budai Nagy Antal-utca 55) és Apollo (Jókai-utca 2). Egész éjjel szolgálatban augusztus 15-ig bezárólag: Codarcea, Aurora, Megváltó és Apollo gyógyszertárak.

KOLOZSVÁRI MOZIK MÚSORA:

CAPITOL: Szerelmes fiam.
CORSO: Javítás miatt zárva.
RIO: Atlanti csata. Előadások kezdete hétköznapokon 3, 6, 9 órakor. Vasárnap és ünnepnapokon: fél 3, fél 8 és fél 10 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.
ROYAL: Az élet újra szép... Rachel Field regénye. Főszerepben: Loretta Young, Alan Ladd.
SELECT: Emberk és egerek.
THALIA: Az ég felé...
URANIA: Atalaktás miatt zárva.

Közlemények:

50 SZÁZALEKOS DIJKEDVEZ-MÉNNYEL SZÁLLITHATÓ A BURGONYA A VASUTON — A CFR vezérigazgatóságának legújabb rendelete értelmében. A CFR 50 százalékos díjkedvezményrel szállította eddig is az élelmiszereket, a gyümölcsöt és a zöldségféléket Gyulafehérvár, Arad, Bacau, Braila, Brassó, Bukarest, Kolozsvár, Konstanca, Galac, Jasi, Nagyvárad, Ploesti, Szatmárnémeti, Nagyszombat, Marosvásárhely és Temesvár rendeltetéssel és most ezt a kedvezményt hitelesítette a felsorolt városokba szóló új és régi burgonyára is.

(*) **ESKÜVŐI HIR.** Nyitó Eszter Torda és ifjabb Károly László Kolozsvár, házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

MEGSZIGORITJAK A VAMVIZSGALATOT a határállomásokon — a kormány legújabb rendelete értelmében. A pénzügyminisztérium vámközegein kívül az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium részéről kijelölt gazdasági ellenőrök is ellenőrzést fognak gyakorolni az összes szállítmányok és a külföldre utazó személyek felett, akár rendes vámhivatallal közösen, akár pedig ezekről függetlenül. A megkötött vámenellenőrzéssel az utóbbi időben elbarázdolt vámpénzügyi ellenőrzést kívánják megakadályozni.

MÉHÉSZETI TANFOLYAM KEZDŐK RÉSZÉRE. Az EME szokásos őszi méhészeti tanfolyamát augusztus 18-tól 30-ig rendezi meg. Az elméleti és gyakorlati előadásokat Stief Ottó tb. elnök tartja naponta délután 5 és 7 óra között. A résztvevők létszáma korlátozott. Jelentkezni az EME Majális-utca 22 alatt lévő pénztáránál lehet délelőtt 8-tól 2-ig.

SPORTÉLET

Felfüggesztették a külföldre szökött labdarugók játékjogát

BUKAREST. — A Román Labdarugó Szövetség tanácsa Anghelu Emilian elnökletével szeptember 1-én tartott, amelyen a játékosok átigazolása ügyében hozott határozatokat.

Horváth és Samu, az aradi Spárta, Halász és Saroveczky, a nagyvárad Szabadság, továbbá Loránt, az aradi ITA játékosának játékjogát örökre felfüggesztette, mert külföldre szökött. A játékosok felfüggesztéséről a FIFA-t is értesítette.

A Szövetség tudomásul vette több ismert nevű játékos bejelentését, kik egyesületük beleegyezésével más egyesületbe kérték leigazolásukat. Ezek között van

Váci, Kovács V., Ion Vasile Woronkovszki, Popa, Gorgan, Campeanu és még több ismert név.

A Szövetség nem vette tudomásul Nistor, Capusan, Fülöp (Vasas), Höfling, Ambru, Lazareanu, Smilovics (Ciocanul), Sikó (Dermagant), Mari (CFR Bukarest) és Panzit (Carmen) játékosok bejelentését és kötelezte őket, hogy a fennálló szabályok értelmében térjenek vissza régi egyesületükhöz, mert ellenesetben felfüggesztik játékjogukat.

Perényi, aki sérülésére való hivatkozással nem vett részt a román válogatott lengyelországi portyáján, egyhónapos felfüggesztést kapott, amely augusztus 22-én jár le.

Izgalmasnak ígérkezik a vasárnapi háztömbkörűli kerékpárverseny

KOLOZSVÁR. — A vasárnap délelőtti háztömbkörűli motorkerékpár versenyt nemcsak Kolozsváron, hanem a fővárosban is nagy érdeklődés előzi meg. A hét csoporthoz induló versenyzők közül a legjobb időt elérő győztes Kolozsvár város nagydíját kapja, míg a csoportgyőztesek a kolozsvári vállalatok és a Moto Club értékes kupáit kapják tiszteletdíjuk. A bukaresti versenyzők közül többen már tegnap megérkeztek Kolozsvárra, hogy a mai pénteki

és szombat reggeli edzésen megismerhessék a terepet.

Érdekessége lesz a versenynek, hogy az egyes számokat, amelyeknek kiindulópontja az Iparos Egyetemi székháza előtt lesz, nem jobbról balra hanem balról jobbra futják le. A kolozsvári Moto Club — készülőre a vasárnap délelőtti versenyre — ma, pénteken este fél 9 órakor a Mihály király-utca 21 szám alatti Unió helyiségében értekezletet tart az összes versenyzők részvételével.

Vasárnap: Universitatea—Haggibbor mérkőzés az Egyetemi Stadionban

KOLOZSVÁR. — Az NB. I-ben játszó kolozsvári csapatok közül az augusztus 24-iki bajnoki nyitány előtt az Universitatea vasárnap délután fél 6 órakor az Egyetemi Stadionban a Haggibbor ellen játszik barátságos mérkőzést. A városi sporttelepen a lelátó javításának munkálatai csak augusztus 23-ra fejeződnek be és ezért a mérkőzést a Stadionban ját-

szak le.

A Vasas ma, pénteken reggel indult el magyarországi portyájára. Első mérkőzését vasárnap Győrben játssa az ottani Vasas ETO ellen. A kolozsvári munkáscsapat a tervek szerint Budapesten a Vasas ellen, majd visszatérően Szolnokon és Debrecenben fog játszani.

SPORTHIRADÓ

A „Victoria” Szövetkezet labdarugócsapata Barca és Nicu góllaival 2:1 (0:0) arányban legyőzte a Játékvezetők csapatát, amelynek részéről Noé volt eredményes. A mérkőzést Polareczky János jól vezette. A Victoria Szövetkezet legközelebbi mérkőzését vasárnap délelőtt 10 órakor az Egyetemi Stadionban a Napochemia ellen játssa.

A Dermatá három válogatott birkózója, Kiss Dénes, Hahn Ferenc és Toozauer András vasárnap Lugosra utaznak, ahol 15 napig közös edzést tartanak a román birkózó válogatott kerettel. A birkózóiak három birkózója csak a szeptember 5-iki szófiai Balkán Birkózó Bajnokságok után tér vissza Kolozsvárra.

A magyar vasutas válogatott Franciaországban négy mérkőzést fog játszani. A budapesti Balkán Uzsó Olimpian Grelneht Edit, a kitűnő román bajnoknő a 100 méteres gyorsaságban 5-ik helyen végezve országos csucset javított. Ideje: 1 perc 1.21.8 mp. A régi rekordot is Grelneht tartotta 1 perc 23.6 mp. idővel.

A Vasas B csapata vasárnap délelőtt 9 órakor a Rutextil ellen játszik barátságos mérkőzést, a vezetőség erre a mérkőzésre az

összes ifjúsági és törpe játékosokat is kirendelte, mert ez a mérkőzés egyben válogató jellegű lesz a Vasas B csapatának vidéki portyájára.

A dési CFR labdarugócsapata, amely az utóbbi hetekben átszerveve sorozatos sikereket ért el, vasárnap a marosújvári Solvay ellen 3:3 (2:1) arányban eldöntetlenül játszott. A CFR részéről Jósi, Dénes és Fodor, míg a Solvay részéről Marian II. és Anghel volt eredményes. A mérkőzést Cioreanu jól vezette.

A Román Labdarugó Szövetség kötelezte az NB I-ben játszó összes egyesületeket, hogy augusztus 20-ig 100 millió lej övadékot tegyenek le a Szövetség pénztáránál. Az NB II-ben játszó csapatok övadékja 50 millió lej.

A bukaresti labdarugó csapatok nagyban készülnek az őszi bajnoki idényre. A Juventus Konstanca-ban kettős győzelmet ért el, míg az Unirea Tricolor 6:4 arányban vereséget szenvedett Pitesti-ben. A Ciocanul csak kétkapu edzést tartott. Az egyesület vezetője öt játékost, Woronkovszki Smilovitsot, Popat, Ambrust és Lazareanut felfüggesztette játékjogát, mert más egyesületnek is aláírták leigazoló lapjaikat — a vezetőség erre a mérkőzésre az

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 5000 lej. Álláskeresőknek 4000 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknek 15.000 lej pótdíj fizetendő. Szöveghirdetés 6000 lej szavankint. Közgazdasági közlemények szavankint 7000 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 6000, 7000, 8000 lej. Nyiltér szavankint 15.000 lej.

Désen eladó új kétszemélyes, békebeli rugózású, modern szalon, esetleg szövetszerével.
SZTOJKA-trafik
Ugyanott könyveket vesznek! Hirdetésfelvétel.
(UHU-képviselet)

ADAS VETEL
VESZTEL a legmagasabb napi áron mindenféle férfi és női varrógépeket, varrógépféjeket, varrógéplábakat, alkatrészeket, tüket, kötőgépeket. Weisz gépkereskedő, Horea-ut 82. 6481
MAGAS áron vásárolok férfi és női ruhaneműt, télikabátot, perzsaszőnyveket és varrógépeket. Weisz, Malom-utca 10. 6808

ALLAST KAPHAT
PERFEKT főzni tudó mindenféle leányt keresek. Fejedelm-utca 21, ajtó 4. 6884

FŐZNI tudó, megbízható mindenest keresek, Avram Iancu-utca 3. I. emelet 5. Jelentkezés 9—10-ig. 6889
KÖZÉPKORU, magános, mindentudó nőt azonnali belépésre keresek. Rózsa drogéria, Szabadság-tér 27. 6891
SZORGALMAS mindenest keresek azonnal. Özvegy Gombos Jánosné, Szamosközi-utca 39. 6898
ASZTALOSGÉDET butormunkára azonnal felveszek. Kóbory, Zsák-utca 3. 6895

ALLAST KERES
FIATAL nő gyakorlattal elmenne orvos mellé. Einstein-utca 2. Érdeklődni a házfelügyelőnél. 6896

„DENTOCOP”
szövetkezet fogászati anyag üzletének vezetésére szakértő üzletvezetőt keres.
Pályázók ajánlataikat augusztus hó 15-ig „Aliantia” igazgatósága címe Mária királyné-utca 9 alá küldjék.

INGATLAN-LAKAS
KÜLONBEJARATU butorozott szobát keres magános ur, csakis a centrumban. Cim a kiadóban. 6892

KULONFELEK
JOKARBAN lévő 3+1-es rádiót elcserezném egy jókarban lévő varrógéppel. Horea-ut 35, háznumber. 6879
OROKBEADNÁM egészséges, 3 1/2 éves kislányoma; jobb családhoz. Süit Antal Nagyenyed, Jazului-utca 4. 6882
KÉT vagy három középiskolás fiút jórészt a nyáron teljes ellátásba elfogadok az iskolai szünetre, természetbeni fizetés mellett, cim a kiadóban. Gr 6880

Igazolvány-felvételeket
refusálva egy órán belül készít
FOTO CORSO
Szabadság-tér 4—5 szám.
Vasárnap is nyilva.

KÉREM azon illetőt, aki Eötvös-utca 7 alól biciklimet elvitte, küldje vissza, mert látták, mikor elvitte és ha felismerik, kellemetlensége lesz. 6864
ELVESZETT Albert Sándorné Ferri Karalin Árpád-ut 19 alatti lakos összes iratai. Becsületes megtaláló adja le fentírt címre. Az iratok érvénytelenek. 6887
ELVESZETT hétfőn este egy banánzöld tollu törpe papagály. Megtalálóját, vagy nyomravezetőjét magas jutalomban részesül. Tompa Mihály-utca 1 alatt. I. emelet, 5. ajtó. 6880

Razzián a stabilizáció lázában égő Kolozsváron

A piacon és a kereskedésekben még kísért a spekulánsok szelleme

KOLOZSVAR. — Reggel 9 óra. A rendőrség kapuján polgárház férfiaktól és két-két csendőrből álló csoportok fordulnak ki. Razzián mennek, ellenőrizni azt, hogy a kolozsvári kereskedők betartják-e a stabilizációval kapcsolatos intézkedéseket, ugyanakkor pedig megakadályozni azt, hogy a gazdasági élet hiánját, a feketézők elvonhassák a forgalomból az árut. Az egyik csoport nyomába eredünk, irány a Belváros. A Kosuth Lajos-utcában minden üzlet nyitva van, rend, nyugalom uralkodik, csupán annyi a rendellenesség, hogy a megszokottnál több vevő keresi fel az üzleteket. A Mihály király-utcában már sok a lezuhott redőny. Déry szűcs-üzlete nincs nyitva, Ban Ioan bogdágánál, a közismert árurajtegetőnél zárt ajtó fogadja a vásárolni akarókat. Turós Márton élelmiszerkereskedésének redőnye félig lezuhva, az ajtó becsukva. Csak akkor nyílik ki, amikor a rendőrtiszt zsebkönyvébe feljegyzi az adatokat. A nyitóléptől egy női fej bukkan elő s felháborodva tiltakozik az ellen, hogy őt felírják, mert az üzlet, amint mondja, nyitva van, csak éppen takarítanak. Zárt ajtók mellett, valószínűleg azért, hogy a por ne szálljon ki az utcára.

MINDEN ZÁRVA

A cukorka- és gyümölcskereskedések mind zárva vannak. Tulajdonosaik éppen a piacra mentek bevásárolni. Bagaméri festékkereskedése szintén zárva van, de nem nyitott ki Szép István háztartási cikkek eladásával foglalkozó üzlete sem. A redőny felhúzza, a bezárt ajtóra „azonnal jövök” feliratú tábla van kiakasztva, de hiába várunk az üzlettulajdonosra, a tábla csak ígéret maradt.

A belváros mellékutcáiban a kereskedések mind nyitva vannak. A vásárlási láz ezekben az üzletekbe nem jutott el. A Jókai-utcában rendben folyik a kereskedelmi élet, csupán az orvosi műszerkészlet röllő vnnak lezuhva.

Az Egyetem-utcában az élelmiszerüzletek vannak zárva, Klein Mícu bogdájának tulajdonosa pontosan most ment a piacra, Peimal vendéglős még nem jött vissza onnan. A razzia híre futótűzként terjed, mire a többi belvárosi utcákba érünk, az orruk előtt nyitják az üzleteket. Az egyik tulajdonos azzal mentegőzik, hogy a feleségének születésnapja van és virágot kellett neki vigyen. A másik a késői nyitást azzal indokolja, hogy egyedül van és neki be kellett vásárolni.

CSAK DINNYET ARULNAK

A Vitéz Mihály-téren rengeteg vásárló és nagyon kevés eladó fogadja a razzizáció csoportot. Egyedül dinnyéből van felhozatal, a kevés zöldséget már a hajnali órákban szétkapkodta a vásárló közönség. A Vitéz Mihály-téri üzletek közül soknak le van húzva a rolloja, de valamennyire hivatalos irás van ki-függesztve. Iparkamarai engedéllyel zártak be. Hogy az iparkamarai engedélyek semmisé váltak, azzal ök édeskeveset törődnek. Egy késői eladó téved be a piacra, fiatal asszony, szekere tömve áruval. Amikor meglátja az ürességet, lovára csap és elhajt. A csendőrök hiába várják magukat utána, a jól szaladó lóval nem tudják felvenni a versenyt. A Szabadság-téren érik utól, az Ursus vendéglő előtt, ahova az asszony, Tárkányi Ferencné Köles-utca 53 szám alatti lakos már behordta az áruját. A nagymennyiségű krumpli, káposzta és hagyma nem sokáig van a pincében, a csendőrök újra szekere rakják és az asszonnyal együtt bevitték a rendőrségre, ahol jegyzőkönyvet vettek fel s a bűnöst a bűnjelkével együtt átadták a megyei gazdasági ellenőrző hivatalba.

Természetesen nem ő volt az egyetlen. Ime egy másik jómadár, aki stilszerűen — tojást kínálgat s még hozzá milyen áron.

— Százötvenzetet kér egy tojásért — libegi jogos felháborodásában a vásárolni akaró háziasszony.

Az árus sunyin vállal közre húzott fejjel, dacosan összeszorított szájjal hallgat, aztán kivágja:

— Olesobban nem adom. Felekről jöttem gyalog, ezt is meg kell fizetni.

IGY IS LEHETETT!

A másik helyen szintén hatalmas csoport fog körül egy szekeret. Fejkendős asszony áll a kocsin és buzgón méri a zöldséget.

— Hogy adja lellem? — kérdi valaki. — Hetvenért. Ugy, ahogy kell — halljuk a választ.

Itt nincs hangos szó. Legfeljebb egy-egy tolokodó vevőre szólnak rá a rendezőretek és folyik a vásár. Stupjár Józsefné, hóstáti őstermelő — olvassuk a kocsijára függesztett táblát. Nem állhatjuk és megkérdezzük:

— Maga nem tudja, hogy mások százötvenzetet kértek a babért?

— És aztán? — néz reánk harciasan. — Mások lopni is mennek és akkor én is menjek! Azért adom annyit, mert mindenkinek élni kell. Van eső, meleg is van, úgy nő a vetemény, mintha huznák. Holnap újra szedek egy szekérrel és újra hozom.

Mintegy tíz méterre, másik szekérről szintén rendes áron mérik a friss zöldséget. Itt Szabó Józsefné, hóstáti őstermelő tesz eleget a termelő kötelességének.

Nem lehet általánosítani. Ezek bizony csak biztató kivételek, de mindenesetre arra mutatnak, hogy vannak és lesznek egyre többen a fain dolgozó közl is olyanok, akik megértik, hogy fain és város dolgozóinak sorsa egy: küzdelem a becsület, igazság életformáért.

HUST — ÉKSZERÉRT

Nagy Ferenc mészáros azonban már nem így gondolkodott a Vitéz Mihály-téren, mert bizony, amikor egyik régi vásárlója ki akarta fizetni a kimért husárát, egyszerűen kijelentette, hogy ő csak

ékszerért méri a borjubust. A tiltakozásra a vérmes mészáros még meg is fenyegette vevőjét, hogy „ellátja a baját, csak próbáljon valahol panaszt tenni.”

Igy folytak a dolgok a piacon, de a kereskedésekben is. A Gazdasági Ellenőrző Szerv közegei azonban már erős munkát végeztek. Sorra járták az üzleteket és szigorúan ellenőrizték, hogy a kereskedők betartják-e a rendelkezéseket. Így állapították meg azt is, hogy Róth I., Vitéz Mihály-téri üveg és edénykereskedő a megengedett árnál magasabb áron szolgáltatja ki áruját a közönségnek.

Azonnal intézkedtek. A GESz közegeinek a felügyelete alatt árusították ki az üzlet készletét. Az eljárást pedig megindították a szabotáló kereskedő ellen.

A piacon és üzletekben egyaránt folyik a harc a gazdasági élet ellenségei ellen és egyre több öntudatos piaci árus, falusi őstermelő, kereskedő sorakozik fel az üzérkedés elleni küzdelem frontjára.

Mit látott egy román sportember Moszkvában?

Harmincötezer sportoló, a Szovjet birodalom minden népének kiküldöttei vonultak fel a Szovjet Ifjúság ünnepén

KOLOZSVAR. — Lichardopol Gheorghe, az Országos Népsport Szervezet főtitkára mesél moszkvai utjáról. Néhány napja tért vissza a Szovjetunió fővárosából, ahová a Szovjetunió Központi Sportbizottságának meghívására utazott ki, a július 20-án lezajlott Ifjúság Ünnepére.

A megérkezés kábulata elmúlt. Már a második napja voltunk Moszkvában. A meleg éjszaka után korán ébredtünk. Széthúztuk a függönyöket és lenézünk a „National” szállodabeli otthonunk hatodik emeleti ablakából...

— Fáj a fejem — mondja s kezével végig simít homlokán — egész nap gyűléseket tartottam. — Ha fáradt, talán hagyjuk

Ahol minden lakásban fürdőszoba van

Cigarettrára gyűjt majd folytatja:

— Sokáig gyönyörködtünk a panorámába, majd megfürdöttünk. Remek fürdőszobák vannak. Bámulatos — veti közbe — Moszkvában nincsen olyan lakás, legyen az bármilyen kicsi is, ahol ne lenne fürdőszoba. Amikor leértünk a hallba, Petuhov barátunk és a tolmács már vártak reánk. A szálló éttermében reggeliztünk. Hamisítatlan orosz teát, fekete ikrát, hófehér kenyeret, tojást, vaját, mézet, dzsemet és süteményt valamin gyümölcsöt. Ugy gondoltuk, hogy ezt csak mi kaphjuk, de amikor körülnéztünk, láttuk, hogy a zsufolt étteremben mindenki ezt reggelizik. Munkáskülsejű férfiak, nők, katonák és gondosan öltözött értelmiségiek.

— Reggeli után gépkocsiba ülünk. Minden vendégnek külön kocsij és tolmácsot bocsátottak rendelkezésére. Belevezünk a szédítő forgalomba. Félórás zajtalan rohanás után megérkeztünk az ünnepség színhelyére.

— Milyen a stadion — kérdeztük?

Sztalin vezértábornagy ünneplése

— Generalissimusz Sztalin! — bömbölték a hangszórók, tuharogva a tömeget és a diszpáholyban megjelent Sztalin vezértábornagy. A hangorkán, ha még lehetett fokozódott. Sztalin vezértábornagy mosolyogva, két kézzel integetve állott a pályán előterében, mellette a kormány tagjai a párt vezetői és a szovjet hadsereg neves vezetői. A pályán 35.000 sportoló színpompás ruhában sz-

abba a beszélgetést — indítványoztuk.

Nem! — és tiltakozólag felemeli a kezét — azt hiszem, olyan fáradt nem lehetek, hogy a Moszkvában látottakról ne tudnék beszélni.

— Az utcán — folytatja — a korai órák ellenére nagy volt a forgalom. Ünnepi hangulat, ünnepi szín borult a városra. Július 20-a volt az Ifjúság Ünnepe. A „Dynamo”-stadion felé haladó trolleybuszok tömve voltak a moszkvai s szerte a birodalom területéről egybesereglett lakosokkal. A metró lejárója nyelte magába a tömeget. Mindenki a nagy parádéra sietett. Plakátok és lofogók százai hirdették az ünnepi napot.

A sportembernek felillant a szeme, önkénytelenül összecsiszította a száját.

— Építészeti remekmű! — jelentette ki. — Betonlelátók, hatalmas ívvesített pályák, parkosított előtér, remek salak, szökőkutak, szobrok. Háttul uszómedencék, pazarul megkonstruált ugró tornyok, kosár- és kézilabda pályák. Mindaz, ami a sport valamelyik ágához is szükséges. Naqy méretek, nagyvonalúság mindenütt. Látszik, hogy a Szovjetunióban a sport a tömegek szórakozása.

— Milyen volt az ünnepség rendezése? — tettük fel a kérdést.

— Heteken át dolgoztak rajta — kaptuk a választ. — Tervezők, festők, építésszek, színházi rendezők és zeneszerzők népes csoportjai készítettek elő.

— Délelőtt 9 órára — folytatta — megteltek a lelátók. Százezernél több ember várta többszázfőnyi zenekar hangjait mellett, hogy megkezdődjék a parádé. Néhány perccel 9 óra után morajlás futott át a tömegen, ami szólni nem akaró üdvözlésgássa és tapsorkánna fokozódott.

— Generalissimusz Sztalin! — bömbölték a hangszórók, tuharogva a tömeget és a diszpáholyban megjelent Sztalin vezértábornagy. A hangorkán, ha még lehetett fokozódott. Sztalin vezértábornagy mosolyogva, két kézzel integetve állott a pályán előterében, mellette a kormány tagjai a párt vezetői és a szovjet hadsereg neves vezetői. A pályán 35.000 sportoló színpompás ruhában sz-

Lichardopol főtitkár pillanatnyi szünetet tart. Látszat rajta, hogy gondolatban ismét Moszkvában járt...

— Rövid, alig néhány perces

Megnyílik-e az állami magyar leányliceum

avagy

egy későn kézbesített levél titka

KOLOZSVAR. — A magyar tankerületi főigazgatóságra augusztus 13-án szerdán délben a postával hivatalos átirat érkezett Kolozsvár város polgármesteri irodájától, amelyben 2473—1947. szám alatt megbeszélésre hívják meg a magyar tanügyi hatóságokat egy iskolaelhelyezés ügyében. A megbeszélés ideje: augusztus 11, déli 12 óra. Vagyis tanügyi hatóságaink két nappal a szóbanforgó értekezlet után kapták meg a meghívást.

Az átirat augusztus 7-én kelt és kerekken hat napig tartott az utja egyik utcából a másikba. Ez közlekedési hiba, vagy mondjuk: súlyos bürokratikus lassúság.

Az iskolaelhelyezési értekezleten az állami magyarnyelvű leányliceum régóta vajudó elhelyezéséről lett volna szó... Arról az iskoláról, amely megszűnik, ha idejében fedél alá nem kerül. Amikor a román Zenekonzervatórium elhelyezéséről volt szó s az elhelyezést magyar részről is hathatólag támogatták, a román demokrácia hivatott tényezői segítségüket ajánlották fel, hogy most már az elhelyezetlen magyar leányliceumot segítik meg s így került volna sor a szóbanforgó városi értekezletre.

Hogy el ne feledjük: a későn kézbesített levelet Anca Titusz polgármesterhelyettes és Haraclan Pál főjegyző urak írták alá.

Megtartották-e az értekezletet vagy sem ki tudja? Az érdekeltek tanügyi hatóságok a kézbesítés „véletlen” zavarától minden esetre nem vettek — nem vehettek — részt. Ezek után nem marad más hátra, mint a román és magyar demokrata tényezők közt tárgyalni a közösen vállalt ügyet és fedél alá juttatni a magyar iskolát.

beszéd után — folytatta — megkezdődött a parádé. A sportpályán összegyűlt ifjúság: munkás, értelmiségi, paraszt és katonasportolók sorai megmozdultak. Mintha földből szedték volna elő, zászlóerdővé változott az egész térség. Az Orosz Szocialista Köztársaság fehér ruhába öltözött fiataljai, Ukrajna kalászkoszorus leányai, Fehéroroszország és Lettország égszínké selyembe burkolt sportolói fesszes léptekkel vonultak el a lelátó előtt. Gruzia, Turkmenisztán, Lettország, Üzbegisztán, Karelia, Armenia, Moldova és Tadzsikisztán kékszíni selyembe és bárszonyba

öltözött sportolónak lába alatt rengett a föld. A felvonulás után meggyakorlatok következtek. Őt és fél órán át, egyetlen vezényszó nélkül kizárólag a zene ütemére támaszkodva, mutatták be gyakorlatait, népi táncaikat s ősi játékaikat a felvonult ifju sportolók. A beszéd nem elég kifejezőképes ahhoz, hogy el lehetne mondani, milyen szép volt. Különösen megragadták figyelmünket az ugynevezett a gyermekek gyakorlatai. Kétezer fju és kétezer leánygyermek tökéletes összhangban csodás teljesítményt nyújtott.

Két nap alatt — két emelet

— A parádét még kétszer megismélték — folytatja. — Este az ivlámpák fényénél gyönyörködtek benne azok, akik csak a harmadik ünnepségre kaptak helyet. Mj késő délben tértünk vissza a városba. Délután rövid pihenés után, ismét a várost néztük.

— Van-e valami nyoma a háborúnak Moszkvában? — tettük fel a kérdést.

— Nincsen — válaszolta. — Ami volt, már régen eltűnt, újraépítették. Az építés hatalmas iramban folyik. Csak egyetlen példát említek. Amikor megérkeztünk, a szállodánk ablakából építkezést láttunk. A negyedik emeletet húzták. Amikor eljöttünk, hat nap múlva, a hatodiknál tartottak. Csodálkozva kérdeztük meg kísérőinket, hogy hogyan lehet ilyen gyorsan építeni. Kérdésünkre kérdő és még csodálkozóbb nézéssel válaszoltak. Aztán megkérdeztük az építőmunkásokat is. Nagyot néztek ránk és ezt mondták:

A szovjet ember szórakozása

— Meg tudná mondani, hogy mivel tölti a szovjet ember a napját?

— Teljes mértékben kihasználja — adja a választ. — Reggel 6-tól délután 3-ig egyórás ebédlő megszakitással dolgozik. Délután 4 órakor már az egyetemek, a sportpályák, a parkok, a színházak, a hangversenytermek, a tánc-helyiségek és a mozik felé özönlenek. Különösen sok mozi van Moszkvában. Ugy vélem, többszáz. Jó filmjeik vannak és sok. Kár hogy hozzájuk olyan kevés jut el.

— Megnéztünk egy többdimenziós filmelőadást is — mondja —, bámulatos volt. Amikor kijöttünk

a moziból, gyalog mentünk a szálloda felé. Egy élelmiszerüzletbe tértünk be és falatoztunk. A „Gastronom” — így hívták az üzletet — negyedik emeletre ment és fele olyan széles. Kizárólag élelmiszert árúsítanak benne és megtalálni mindazt, amit a világ bármely részén ennivalóként fogyasztanak.

— Este — fejezte be a beszélgetést —, vasora után, az utcán kószáltunk. Fejünk fölött tűzijáték petárdák robbantak, alkalmi neoncsövek hirdették az ifjúsági diadalát. Körülöttünk pezsgő Moszkva éjszakai élete...

